

Eksamen i fag A2202
Systemidentifikasjon og optimal
estimering
onsdag 28. mai 2003

Eksamensoppgaven består av: 4 oppgaver. Det er 4 sider i eksamenssettet.
Tillatte hjelpemidler: ingen

Faglig kontakt under eksamen:

Navn: David Di Ruscio

Tlf: 51 68, Rom: B249

Institutt for prosessautomatisering

Avdeling for teknologiske fag

Høgskolen i Telemark

N-3914 Porsgrunn

Oppgave 1 (35%): Underroms-identifikasjon

Gitt et system som kan beskrives med modellen

$$x_{k+1} = Ax_k + Bu_k + Ce_k, \quad (1)$$

$$y_k = Dx_k + Eu_k + Fe_k \quad (2)$$

der e_k er hvit, $E(e_k e_k^T) = I$ og der følgende serie av utgangsdata og inngangsdata er kjent

$$\left. \begin{array}{l} y_k \\ u_k \end{array} \right\} \forall k = 0, 1, \dots, N-1 \quad (3)$$

- a) Vis at modellen i (1) og (2) med data som i (3) kan skrives som matrisemodellene

$$Y_{J|L+1} = O_{L+1} X_J + H_{L+1}^d U_{J|L+1} + H_{L+1}^s E_{J|L+1}, \quad (4)$$

$$Y_{J+1|L} = \tilde{A}_L Y_{J|L} + \tilde{B}_L U_{J|L+1} + \tilde{C}_L E_{J|L+1}, \quad (5)$$

der J og L er to spesifiserte heltall. Du skal oppgi strukturen på matrisene som inngår i ligningene.

- b) Med utgangspunkt i de kjente data (3) samt matriseligningen (4) er det mulig å utlede en matriseligning

$$Z_{J+1|L} = \tilde{A}_L Z_{J|L} \quad (6)$$

der data-matrisene $Z_{J+1|L}$ og $Z_{J|L}$ er kjente.

Finn uttrykk for data-matrisene $Z_{J+1|L}$ og $Z_{J|L}$ i matriseligningen (6) for følgende tre tilfeller:

- et autonomt system, dvs. der $u_k = 0$ og $e_k = 0$.
- et deterministisk system, dvs. der $e_k = 0$.
- et generelt (kombinert deterministisk og stokastisk) system.

- c) Vis hvordan

- systemets orden, n
- systemets utvidede observerbarhetsmatrise O_L
- systemmatrisene A og D

kan estimeres.

- d) Hva menes med begrepene

- intern balansert realisering
- utgangsnormal realisering
- inngangsnormal realisering

Oppgi evt. alternative formler til de du evt. benyttet i punkt 2b), dvs. alternative formler for O_L , A og D .

- e) Med utgangspunkt i de kjente data (3) samt matriseligningen (4) er det mulig å utlede en matriseligning

$$Z_{J+1|L}^d = \tilde{A}_L Z_{J|L}^d + \tilde{B}_L U_{J|L+1} \quad (7)$$

der data-matrisene $Z_{J+1|L}^d$ og $Z_{J|L}^d$ er kjente.

Finn uttrykk for data-matrisene $Z_{J+1|L}^d$ og $Z_{J|L}^d$ i matrise-ligningen (7). Sett også opp strukturen på matrisen $\tilde{B}_L$.

- f) Vis hvordan B og E matrisene kan estimeres.
g) Skisser hvordan systemmatrisene F og C kan identifiseres.

Oppgave 2 (25%): Prediksjonsfeilmeter

Anta at vi har en prosess

$$x_{k+1} = Ax_k + Bu_k + v_k \quad (8)$$

$$y_k = Dx_k + Eu_k + w_k \quad (9)$$

Videre har vi oppgitt følgende Kalman-filter struktur for den optimale prediksjonen $\bar{y}_k$ av utgangen y_k , dvs.

$$\bar{x}_{k+1} = (A - KD)\bar{x}_k + (B - KE)u_k + Ky_k, \quad (10)$$

$$\bar{y}_k = D\bar{x}_k + Eu_k, \quad (11)$$

- a) Hva menes med parametervektor, θ . Gi ett eksempel på sammenhengen mellom θ og prediktoren i (10) og (11).
b) Hva menes med prediksjonsfeil, $\varepsilon_k(\theta)$.
c) Hva menes med prediksjonsfeilkriterium, $V_N(\theta)$. Gi ett eksempel på ett slikt prediksjonsfeilkriterium.
d) Hvordan beregnes den optimale parametervektoren, θ^* , i en prediksjonsfeilmeter. Bare beskriv kort prinsippet.
e) Nevn en vesentlig forskjell på prediksjonsfeilmeteren og underromsbaserte metoder for systemidentifikasjon.

Oppgave 3 (20%): Tilstandsestimering

a) Gitt et system som kan beskrives med den diskrete modellen

$$x_{k+1} = Ax_k + Bu_k + v_k, \quad (12)$$

$$y_k = Dx_k + Eu_k + w_k. \quad (13)$$

Sett opp et diskret Kalmanfilter på apriori-aposteriori form for estimering av tilstandsvektoren, x_k . Skisser også hvordan man kan finne et uttrykk for den diskrete Kalmanfilterforsterkningen.

b) Gitt et system som kan beskrives med den kontinuerlige modellen

$$\dot{x} = Ax + Bu + v, \quad (14)$$

$$y = Dx + w. \quad (15)$$

Sett opp et kontinuerlig Kalmanfilter for estimering av tilstandsvektoren, x .

Oppgave 4 (20%): Lineær regressjon

Gitt den lineære modellen

$$Y = XB + E, \quad (16)$$

der X og Y er kjente datamatriser.

a) Fitt et uttrykk for minste kvadraters metode estimatet, B_{OLS} , av matrisen med regressjonskoeffisienter, B .

b)

- **PCA** Vi antar at X har redusert rang og at vi derfor ikke kan benytte minste kvadraters metode estimatet funnet i punkt a) over. Vis hvordan vi kan benytte singularverdidekomposisjon (SVD) til å faktorisere X og dermed finne antall prinsipale komponenter (rangen til X).
- **PCR** Benytt resultatene fra PCA analysen over til å finne et prinsipal komponent regressjon (PCR) estimat, B_{PCR} , av matrisen med regressjonskoeffisienter, B .

c) Vi ønsker nå å finne et "partial least squares" (PLS) estimat av B . Sett opp et uttrykk for PLS estimatet, B_{PLS} .